

پیش‌ها و پاسخ‌ها

پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

کد پرسش: ۳۶۲

عقاید

شناخت خداوند

صفات خداوند و افعال او

ایمان و کفر

شناخت کفر، شرک، نفاق، ارتداد و فسق

پرسش کننده:

محمد باقر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره پرسشی: ۱۱

تاریخ پرسشی: ۱۳۹۶/۸/۲۷

بفرمایید قداست در اسلام چیست و چه چیزهایی قداست دارند؟ خاک کربلا و در و دیوار قبور اهل بیت و جلد قرآن و خانه خدا و مساجد که عده‌ای آن را مقدّس می‌دانند و لمس کردن آن را عبادت می‌پندارند چه حکمی دارد؟

پاسخ به پرسشی شماره: ۱۱

تاریخ پاسخ به پرسشی: ۱۳۹۶/۹/۱

«قداست» به معنای طهارت، برکت و حرمت است و از خداوند نشأت می‌گیرد؛ چراکه او «قدّوس» به معنای بسیار مقدّس است؛ چنانکه فرموده است: ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ﴾ (حشر/ ۲۳)؛ «او خداوندی است که جز او خدایی نیست پادشاه بسیار مقدّس» و با این وصف، هر چیزی که در شرع به او منتسب باشد، به اعتبار انتسابش به «قدّوس» قداست دارد؛ چنانکه به عنوان نمونه، فرموده است: ﴿يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ (مائده/ ۲۱)؛ «ای قوم من! به سرزمین مقدّسی که خداوند برایتان نوشته است وارد شوید»، بنا بر اینکه قداست آن نظر به وصف ﴿كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾: «خداوند برایتان نوشته است»، ناشی از انتساب شرعی اش به خداوند بوده و از این رو، هر چیزی که در شرع به او منتسب باشد، به اعتبار انتسابش به او مقدّس است؛ مانند کتب او و خلفائش که آن‌ها را به خود منتسب کرده و فرموده است: ﴿كُلُّ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ﴾ (بقره/ ۲۸۵)؛ «همگی به خداوند و فرشتگانش و کتبش و فرستادگانش ایمان آوردند» و مانند مسجد الحرام که آن را به خود منتسب کرده و فرموده است: ﴿وَعَهْدُنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ﴾ (بقره/ ۱۲۵)؛ «و با ابراهیم و اسماعیل عهد کردیم که خانه‌ام را تطهیر کنید» و مانند سایر مساجد که آن‌ها را به خود منتسب کرده و فرموده است: ﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (جن/ ۱۸)؛ «و اینکه مساجد برای خداوند هستند، پس با خداوند احدی را نخوانید». چنین چیزهایی در اصطلاح «شعائر خداوند» هستند و از این رو، احترام و بزرگداشت آن‌ها واجب است؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ﴾ (مائده/ ۲)؛ «ای کسانی که ایمان آوردید! شعائر خداوند را حلال نشمارید» و فرموده است: ﴿ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ (حج/ ۳۲)؛ «چنین است و هر کس شعائر خداوند را بزرگ دارد آن از تقوای دل‌هاست» و به عنوان نمونه، خطاب به موسی علیه السلام فرموده است: ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ

نَعَلَيْكَ طَائِفَاتُ الْأَرْضِ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿طه / ۱۲﴾: «هر آینه من پروردگار تو هستم، پس کفش هایت را درآور؛ چراکه تو در وادی مقدس طوی هستی»؛ همچنانکه تبرک به آن‌ها با نزدیک شدن به آن‌ها یا لمس کردن آن‌ها - هرگاه منافاتی با احترام و بزرگداشت آن‌ها نداشته باشد - اشکالی ندارد؛ چراکه آن‌ها به اقتضاء انتسابشان به خداوند، مبارک هستند؛ با توجه به اینکه خداوند «متبارک» است؛ چنانکه فرموده است: ﴿تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (اعراف / ۵۴)؛ «متبارک است خداوند پروردگار جهانیان» و فرموده است: ﴿تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ (الرحمن / ۷۸)؛ «متبارک است اسم پروردگارت که صاحب جلال و اکرام است» و از این رو، نزدیک شدن به آن‌ها یا لمس کردن آن‌ها با لحاظ انتسابشان به خداوند می‌تواند مایه‌ی برکت باشد؛ چنانکه به عنوان نمونه، درباره‌ی وادی طوی فرموده است: ﴿فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (نمل / ۸)؛ «پس چون به نزدیک آن آمد ندا داده شد که برکت داده شد هر کسی که در آتش است و هر کسی که پیرامون آن است و منزّه است خداوند پروردگار جهانیان» و درباره‌ی فلسطین فرموده است: ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ﴾ (انبیاء / ۷۱)؛ «و او (یعنی ابراهیم) و لوط را به سرزمینی که در آن برای جهانیان برکت دادیم رهایی بخشیدیم» و درباره‌ی مسجد الأقصى فرموده است: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ﴾ (إسراء / ۱)؛ «پاک است کسی که بنده‌اش را در شبی از مسجد الحرام به مسجد الأقصى برد که پیرامونش را برکت دادیم».

آری، تبرک به چیزی که انتساب آن به خداوند در شرع ثابت نیست، وجهی ندارد؛ چراکه چیزی جز خداوند متبارک نیست تا انتساب به آن مایه‌ی برکت باشد و از این رو، تبرک به چیزهایی که شرعاً به خداوند منتسب نیستند، مشرکانه است؛ مانند تبرک به بت‌ها یا درخت‌ها یا چیزهای متعلق به حاکمان و عالمان ظالم یا قبرهای مجهولی که معلوم نیست چه کسانی در آن‌ها مدفون هستند.

دفتر حفظ و نشر آثار منصور هاشمی خراسانی
بخش پاکوبی - پخش ها

پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

صفحه کانال تلگرام پایگاه

صفحه گوگل پلاس پایگاه

صفحه فیسبوک پایگاه

لینک مطلب فوق

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.